

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Møteinnkalling

Utvalg: **Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna**

Møtested: , Teams

Dato: 14.08.2023

Tidspunkt: 14:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

I tillegg til behandling av saker i følge saksliste ønsker vi å gi en orientering om motorferdsel til Forollsjøen og å planlegge styremøtet 4.-5.september.

Vel møtt til AU-møte!

10. august 2023

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Roy Duvier
nasjonalparkforvalter

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 14/2023	Øyungen landskapsvernområde - Søknad om takoverbygg seterstue, gnr/bnr 158/1, Holtålen kommune - Morten Vidar Aspås		2023/7720
ST 15/2023	Forollhogna nasjonalpark - søknad om bruk av el-sykkel, ATV og bil på utvalgte veier og kjørespor for transport instrumenter for geofysiske målinger - NGU		2023/7948
ST 16/2023	Forollhogna nasjonalpark - søknad om bruk av bil for transport av instrumenter for geofysiske målinger - NGU		2023/8809

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/7720

Saksbehandler: Roy Duvier

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	14/2023	14.08.2023

Øyungen landskapsvernområde - Søknad om takoverbygg seterstue, gnr/bnr 158/1, Holtålen kommune - Morten Vidar Aspås

Nasjonalparkforvalter sitt forslag til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir Morten Vidar Aspås unntak fra verneforskriftens §3, punkt 1 for Øyungen landskapsvernområde for mindre takoverbygg over inngangsparti på seterstue, med hjemmel i forskriftens §5, punkt 3.

Vilkår

1. Takoverbygget tillates med inntil 2,5 m bredde og inntil 1,2 m dybde, og skal ikke overskride 3 m²
2. Det skal holdes ryddig på byggeplassen slik at ikke bygningsavfall ligger skjemmende rundt seterstua eller blåser utover. Rivningsmaterialer som er ubehandlet/rent trevirke, kan benyttes som ved. Øvrige materialer som ikke kan gjenbrukes, skal tas i retur og leveres på godkjent avfallsmottak. Brenning av avfall er ikke tillatt.
3. Når byggetiltakene er ferdig, skal det gis tilbakemelding med bilder til nasjonalparkstyret.
4. Tillatelsen etter verneforskriften gjelder i 3 år fra vedtaksdato.

Det anbefales å følge Byggeskikksveilederen – Bygninger i seterlandskapet, Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder, 2020 når det kommer til støpt plate. Det anbefales å dekke støpt plate foran dør med naturstein, heller enn å dekke med trevirke.

Hjemmel

Unntak fra verneforskriften er gjort med hjemmel i verneforskriften for Øyungen landskapsvernområde §5, punkt 3.

Saken behandles av Arbeidsutvalget for nasjonalparkstyret i tråd med delegeringsreglementet pkt. 4.4.1, vedtatt av nasjonalparkstyret 15.06.2020.

Begrunnelse

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at seterstua ikke har egen verneverdi da den nylig er oppført, men har verdi som del av setermiljøet i landskapsvernområdet. Takoverbygg er ikke tradisjonell byggeskikk, men flere setrer i umiddelbar nærhet har takoverbygg. Forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde tillater bislag på maks 3m² som et unntak fra forbud om tilbygg i vinkel. Det er i tråd med forvaltningspraksis å gi tillatelse til takoverbygg, men å holde størrelsen nede for at tilbygget skal holdes nøkternt. Oppføring av takoverbygget vil ikke endre bygningsmiljøet i seterområdet i særlig grad, og derfor heller ikke påvirke verneformålet nevneverdig.

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

- 1 Særutskrift NP-sak 28_2017 - Øyungen landskapsvernområde**
- 2 Søknad takoverbygg seterstue GID 158-1**
- 3 oversiktskart seterstue GID 158-1**
- 4 Tegninger tilbygg seterstue GID 158-1**

Andre saksdokumenter:

1. Forvaltningsplanen for Øyungen og Ledalen landskapsvernområder, 2002.
2. Byggeskikksveileder – Bygninger i seterlandskapet, Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder, 2020.
3. Øyungen landskapsvernområde i Hesjedal statsallmenning – byggetiltak seterstue Båttjønndalsvegen 806 – saksnummer 2019/4396

Saksopplysninger

Søknaden

Holtålen kommune oversendte søknad om et mindre tilbygg på en seterstue i Båttjønndalen i Øyungen landskapsvernområde.

Morten Vidar Aspås søkte i 2016 om oppussing/istandsetting av seterstue på Stolvollen i Øyungen landskapsvernområde. Han fikk tillatelse fra nasjonalparkstyret i NP-sak 6/2016. I etterkant så han at tiltakene som var nødvendig for å ta vare på setra var så omfattende at han søkte nasjonalparkstyret på ny i 2017 om å få rive og sette opp ny seterstue. Han fikk tillatelse til riving og gjenoppføring av ny seterstue med samme BYA som den gamle, i NP-sak 28/2017. Den nye seterstua ble oppført i 2018.

Morten Vidar Aspås søker nå om fasadeendring i form av åpent takoverbygg over inngangsparti. Takoverbygget det søkes om har mål på 2,5 meter i bredde og et utstikk fra vegg på 2 meter (totalt 5m²). Det skal i forbindelse med takoverbygget støpes plate for montering av stolper som skal bære takoverbygget i front. Takoverbygget skal hindre snø foran inngangsdør og være et tørt lagringssted for klær og sko på utsiden av setra. Det skal legges torvtak på takoverbygget, og takvinkel skal være lik som på seterstua – 22 grader. Takutstikk for takoverbygget skal også være lik hovedbygget på ca 35-40cm.

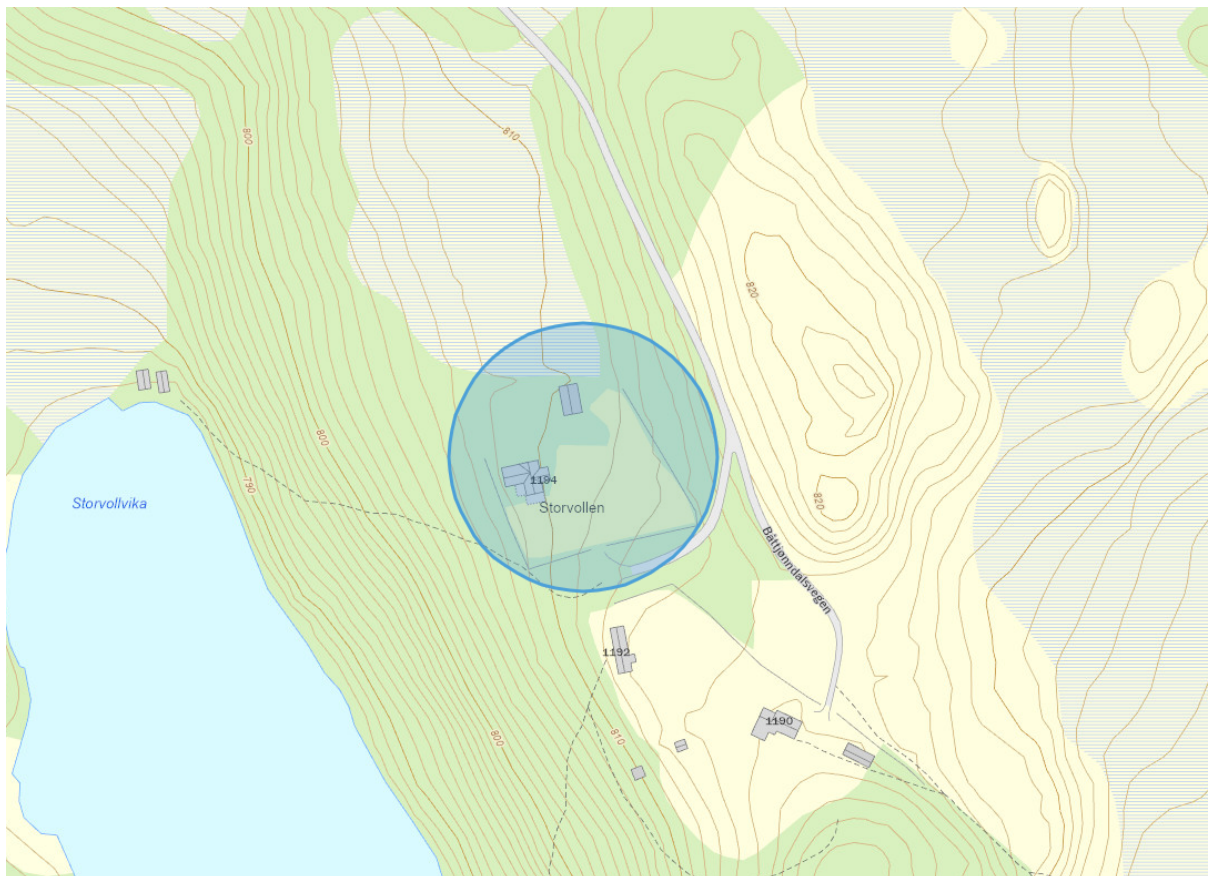
Andre saksopplysninger

Søknaden er behandlet og godkjent av Ålen fjellstyre i fjellstyremøte i begynnelsen av juni 2023, og Statskog har også gitt søker positiv innstilling, men Morten Vidar har ikke fått møtereferat enda.

Per telefon med Morten Vidar Aspås den 09/08 ble vi gjort oppmerksomme på at vilkår om forblending av grunnmur på seterstua i vedtaket om gjenoppbygging, frafalt gjennom muntlig kommunikasjon med Astrid Alice Haug, da grunnmuren ikke stikker langt opp fra bakkenivå.

Figur 1. Oversiktskart Øyungen LVO. Blå sirkel markerer tiltakssted.

Figur 2. Utsnitt/nærbilde av tiltakssted i Båttjønndalen.

Figur 3. Bilde av front av seterstue. Tatt på befaring 12/07/23, blå teip marker bredde på søkt takoverbygg, og tommestokk utstikk fra vegg.

Hjemmelsgrunnlag - verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Naturmangfoldloven av 19.juni 2009.

Forskrift om vern av Øyungen landskapsvernområde

Forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde

Verneformål og verneforskrift

Formålet med opprettelsen av Øyungen landskapsvernområde er «å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjøre en vesentlig del av landskapets egenart», jf. §2 i forskriften.

Ifølge verneforskriftens § 3, punkt 1 er området vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som «vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter», slik som for eksempel oppføring av bygninger, riving av gamle seterbygninger, uttak, oppfylling mv.

Når virksomheten kan skje uten at det strider mot formålet med vernet, og når særlige grunner taler for det, kan forvaltningsmyndigheten på nærmere vilkår gi tillatelse til tilbygg til eksisterende bygninger jfr. verneforskriftens § 5, pkt. 3.

Forvalningsplanen for Øyungen landskapsvernområde gir nærmere retningslinjer for hvordan verneforskriften skal praktiseres mht. vedlikehold, ombygging, restaurering og riving av seterbebyggelse.

Naturmangfoldloven

En søknad om unntak fra vernebestemmelsene krever også vurdering etter de miljørettslige prinsippene i NML §§ 8-12.

Myndighet

Søknaden behandles av arbeidsutvalget (AU) for nasjonalparkstyret i tråd med delegeringsreglementet av 15.06.20:

Kap. 4.4.1 «AU delegeres myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven/verneforskriften i enkeltsaker som ikke er av stor (negativ) betydning for verneverdiene (kurante saker som ikke kan delegeres til forvalter). Saker som regnes som kurante forutsetter at representantene i AU er enige i vedtaktes innhold (tillatelse med vilkår)», kap. 4.4.3 «AU-vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i tråd med naturmangfoldsloven/verneforskriftene».

Vurderinger

Kunnskapsgrunnlaget, §§ 8 og 9 i naturmangfoldloven (Nmfl.)

Temaet bygninger er godt utredet gjennom forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde med særskilte retningslinjer for byggeskikk i kap. 4.2 i forvaltningsplanen. Det er også utarbeidet en egen byggeskikksveileder for bygninger i verneområdene i og rundt Forollhogna nasjonalpark – «Bygninger i seterlandskapet, Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder». Bygningen i seg selv har ingen verneverdi da det ble gitt tillatelse til oppføring av ny seterstue i 2017.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Tillatelse til tilbygg vil ikke føre til presedens for andre søknader. En tillatelse vil i dette tilfellet være knyttet til de konkrete forholdene på stedet, og er i tråd med forvaltningsplanen for området.

§§ 11 og 12 Kostnadene ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Byggearbeid skal ikke føre til varig skade på terreng og vegetasjon.

Samlet vurdering

Selv om takoverbygg ikke er tradisjonell byggeskikk i området, er det likevel blitt mer vanlig at setrene har takoverbygg. Den aktuelle seterstua er nylig oppført - tillatelse gitt i 2017, og har derfor ingen egen verneverdi som kulturminne, men har dog en verdi som en del av setermiljøet i området. Takoverbygget som er søkt om vil øke BYA på seterstua fra ca. 78m² til 83m². Seterstua er vesentlig større en hva som er angitt som maks areal for nybygg i Forvaltningsplanen for Øyungen (65 m² BRA). Grunnen til at seterstua er større enn normalt, er at den ble bygd på i flere omganger før området ble vernet, og søker fikk i 2017 tillatelse til å bygge likt for likt i BYA.

Forvaltningsplanen for Øyungen har ingen begrensninger for størrelse på seterstuer i BYA, men tilbygg i vinkel er ikke tillatt. Takoverbygget er å se som et tilbygg i vinkel – grunnet størrelsen, men forvaltningsplanen har unntak for åpent bislag ved inngangsparti på maks 3m². Et bislag vil skille seg vesentlig mer ut enn et enkelt takoverbygg, men maksgrensen på størrelse bør følges likt for takoverbygg. Grunnet utforming på eksisterende inngangsparti med vindu ved siden av dør, foreslåes 2,5m bredde som i søknaden, men at dybde/utstikk fra vegg blir redusert fra 2 meter til 1,2 meter.

Arkivsaksnr: 2016/269

Saksbehandler: Astrid Alice Haug

Dato: 30.06.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna (NP)	NP 28/2017	26.06.2017

Øyungen landskapsvernområde – søknad om riving av seterstue og oppføring av ny seterstue på Storvollen (GID 158/1) i Holtålen kommune

Søker: Morten Vidar Aspås

Vedlegg:

Ny søknad om riving av seterstue og oppføring av ny seterstue

NP-sak 6/2016, behandling av søknad om restaurering av seterstue på Storvollen (GID 158/1) i Holtålen kommune

Andre dokumenter i saken:

25.02.2016, brev med samlet saksfremstilling fra behandling av opprinnelig søknad i Holtålen kommune, sak 21/16

25.02.16, e-post fra fylkesantikvar, Sør-Trøndelag fylkeskommune

23.02.16, e-post fra Kjellmark om bruk av ringmurskassetter i ny ringmur på setra

20.01.2016, brev fra tiltakshaver, utfyllende opplysninger til søknaden

13.01.2016, brev til søker med foreløpig tilbakemelding på tiltak og videre saksgang

09.11.2015, møtebok fra Ålen fjellstyre

03.09.2016, oversendelse av søknad med vedlegg fra tiltakshaver datert 28.08.2015 med forespørsel om uttalelse

Søknaden er vurdert i forhold til:

Naturmangfoldloven av 19.juni 2009.

Forskrift om vern av Øyungen landskapsvernområde

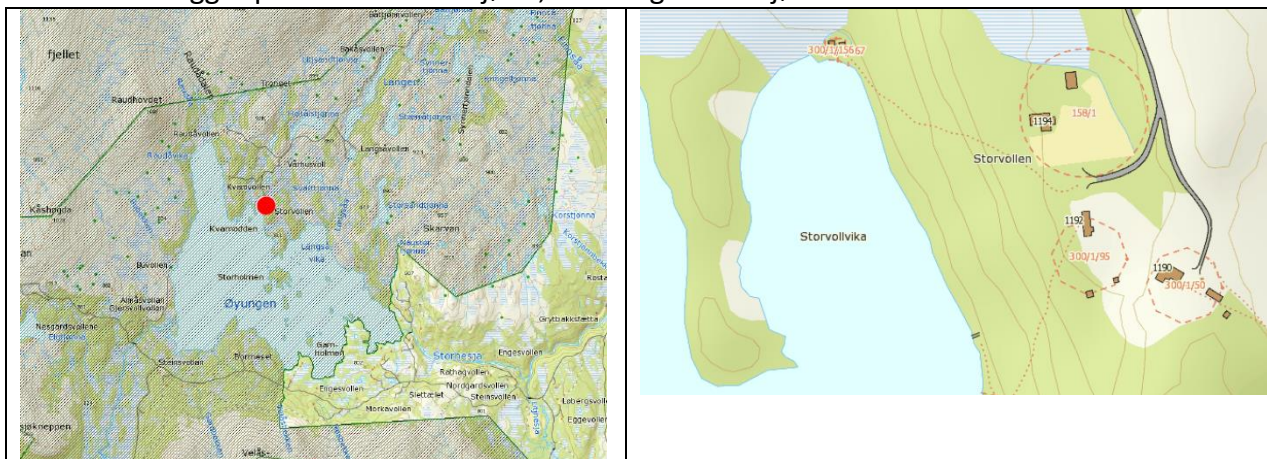
Forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde

Saksopplysninger

Søknaden

Morten Vidar Aspås søkte i 2016 om oppussing/istandsetting av seterstue på Storvollen i Øyungen landskapsvernområde. Han fikk i NP-sak 6/2016 tillatelse til flere tiltak knyttet til

istandsetting – og ombyggingstiltak på setra. I etterkant har han sett at de nødvendige tiltakene for å ta vare på setra er så omfattende at han isteden ønsker å rive den og bygge ny. Setervollen ligger på nordsiden av sjøen, med veg via Båttjønndalen.

t.v.: plassering av eiendom i Øyungen LV

t.h.: setereiendom lengst nord (158/1)

Det søkes nå om å rive dagens seterstue og bygge ny seterstue jfr. tegninger. Ny seterstue skal i følge vedlagte byggetegninger oppføres med samme total areal som eksisterende bygning. Bygningen oppføres på samme sted, men med noen annen utforming. Dagens bygg har mye skjevhet og siging (ca. 18-19 cm siging), samt mye råttent treverk. Ny seterstue vil også være mer i «seterstil» enn dagens bygg, som ikke er særlig tradisjonell som seterbygning og derav gli bedre inn i omliggende kulturlandskap.

Det nye bygget skal settes opp på støpt plate, slik at litt massefor-flytting/planering må gjøres og det blir mindre ruvende i terrenget enn dagens store og høye vinkelbygg. Plassering av nytt bygg vil bli i samme mønneretning som dagens gammeldel (samme retning som fjøs) og tilnærmet lik plassering som dagens seterstue.

2 ildsteder er planlagt i bygget, eksakt plassering ikke bestemt. Utvendig lengdemål er fra yttermål på reisverk til yttermål på reisverk på motsatt vegg. Paneling vil bli som på dagens bygg med over- og underliggere. De fleste vinduene ønskes oppført med høyde på 1,20 m og bredde 1,10 m. To større vinduer med bredde 1,70 m og noen mindre vinduer. Det søkes også om å sette inn en vinterdør (190 cm).

Eksisterende seter ble i forrige søknad oppgitt til 77,8 m² BYA (utvendige mål). Bruksareal (BRA, innvendige mål) ble oppgitt til 65 m². Seterstua er bygd i tre omganger. Dagens seterstue ble bygd i 1949-50, vinkel utover satt opp i 1979-80 og inngangsparti oppsatt i 1992-93. Bredde på bygningen oppgis til 5,5 m, mens lengde oppgis til 12,40 m = 68,10 m² BYA. I tillegg planlegges et mindre utbygg mot vest på 2,5 m * 3,90 m = ca. 10 m² BYA. Totalt areal for bygningen blir da ca. 78 m² BYA. Skisser av bygningen er vedlagt søknaden.

Størrelse på vinduer og rafte høyde vil være avgjørende for hvordan bygget blir seende ut. Tiltakene må beskrives helt konkret slik at det ikke er noen tvil om hvordan seterstua skal se ut etter at arbeidet som det gis tillatelse til er utført.

Verneformål og verneforskrift

Formålet med opprettelsen av Øyungen landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjøre en vesentlig del av landskapets egenart.

I følge verneforskriftens § 3, punkt 1 er området vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som *vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter*, slik som for eksempel oppføring av bygninger, riving av gamle seterbygninger, uttak, oppfylling mv.

Hjemmel for tillatelse til riving av bygninger

Når virksomheten kan skje uten at det strider mot formålet med vernet, og når særlige grunner taler for det, kan forvaltningsmyndigheten på nærmere vilkår gi tillatelse til riving av eksisterende seterbebyggelse jfr. verneforskriftens § 5, pkt. 4.

Oppføring av nytt bygg som erstatning for det gamle

Oppføring av nytt bygg som erstatning for det gamle må vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 når tiltaket ikke er knyttet til jordbruksformål (seterdrift og beitebruk).

Naturmangfoldlovens § 48

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig (§ 48, første ledd).

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette (§ 48, fjerde ledd).

Vurdering

Kunnskapsgrunnlaget , §§ 8 og 9 i naturmangfoldloven (Nmfl.)

Temaet bygninger er godt utredet gjennom forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde med særskilte retningslinjer for byggeskikk i kap. 4.2 i forvaltningsplanen. Det er også utarbeidet en egen mini-håndbok for eiere av setre i Sør-Trøndelag, og flere byggeskikkveiledere for forvaltning av seterbebyggelsen i verneområdene rundt Forollhogna. I forbindelse med søknad om restaurering og istandsetting ble uttalelse fra Sør-Trøndelag fylkeskommune innhentet i forhold til bygningens verneverdi.

Sør-Trøndelag fylkeskommune oppgir i e-post av 25.02.2016 følgende (utdrag): «*Flyfoto fra 1937 bekrefter at dette er en seterbygning fra den siste aktive seterperioden etablert i etterkrigstiden. Bygningen har begrenset kulturhistorisk interesse og verdi. Dette også på grunn av at den ser ut til å være betydelig endret i ettertid. Likevel bør kun tradisjonelle byggemetoder benyttes. I dette tilfellet vil det være å opprette en enkel drenering og en gjenmuring av muren. Eksisterende mur kan være en natursteinsmur murt i sementmørtel men den kan også være støpt med naturstein som kassemur.*

Nasjonalparkstyret har tidligere behandlet søknad om riving av seterstue og oppføring av ny i Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde med bakgrunn i behov for omfattende istandsettingstiltak. Det vises til NP-sak 3/2013 (arkivsaksnr. 2012/5489). Kunnskapsgrunnlaget anses som tilstrekkelig for å vurdere søknaden.

Riving av eksisterende seterstue

Det er byggets tilstand, verneverdi som enkeltbygg, som del av et helhetlig setermiljø og landskapsbildet som er avgjørende for om riving kan tillates eller ikke. I de tilfeller at riving tillates bør det også legges stor vekt på at nye seterstuer som erstatning for den gamle oppføres i tråd med tradisjonell byggeskikk og retningslinjene i forvaltningsplanen mht. størrelse, utforming og plassering.

Bygningens verneverdi

Bygningen har ingen spesiell verneverdi, da den er påbygget flere ganger og har en noe utradisjonell utforming i forhold til seterbebyggelsen i området. Bygningen er oppført i vinkel, noe som normalt ikke tillates. Plasseringen av dagens vinkelbygg fører også til at bygningen siger, og denne delen av bygget kan også bli dominerende i landskapet i forhold til gjennomføring av tiltak i opprinnelig søknad om istandsetting. I utgangspunktet ønsker man ikke å stimulere til riving av seterbygninger, men i dette konkrete tilfellet kan det forsvares, utfra bygningens utradisjonelle stil, liten verneverdi og uheldig plassering av tilbygg på tomte og i landskapet.

Byggeskikk – størrelse og utforming av ny seterstue

Skisser av ny seterstue ser ut til å være mer i tråd med tradisjonell byggeskikk enn den eksisterende, og den er bedre plassert på tomte og i landskapet. Ny seterstue vil bli plassert på tomte til den eksisterende seterstue fra første byggefase, og oppføres som et langsmalt bygg, med et mindre tilbygg/bakstue mot sjøen. Mindre tilbygg (bakstue) har ikke vært vanlig i Øyungen landskapsvernområde. I dette tilfellet vil et mindre tilbygg kunne aksepteres, da eksisterende tilbygg i vinkel er mye større og mer dominerende i landskapet. Bredden på seterstuene i området er gjennomsnittlig på 3,5 til 4,5 m. Eksisterende seterstue har bredde 4,7 m og 5,2 m bredde på tilbygg ut mot sjøen. Ny seterstue planlegges med bredde 5,5 m. I formingsveilederen for bebyggelsen oppgis maks bredde til 5,5 m for seterstuer. Maks grunnflate på bygninger oppført til fritidsformål er på maks 45m² BRA, mens for seterbebyggelse er det maks 80 m². I dette tilfellet hvor man av hensyn til ulike forhold finner å kunne akseptere riving av eksisterende bygning, bør det kunne gis tillatelse til å oppføre ny med samme totalmål som den eksisterende. Forutsetningen for dette er at retningslinjer for byggeskikken i området følges. Tradisjonelt er seterstuene blitt utvidet ved forlengelse av eksisterende volum i lengderetningen. Slik sett vil nytt bygg være mer i tråd med tradisjonene enn eksisterende. Det søkes om å skifte ut 6 vinduer med vindusbladhøyde 90 cm til 120 cm. Dette er relativt store vinduer for en seterbygning. Seterbuene kjennetegnes generelt ved at

de i hovedsak har færre og mindre vinduer, og varierte vindusstørrelser. Vinduene må tilpasses den enkelte seterbu – og i hovedsak videreføre tradisjonene på stedet.

Forvaltningsplanen og byggeskikkveilederen har ingen retningslinjer for størrelse og utforming av vinduer annet at bygningens utforming skal tilpasses lokal byggeskikk.

Tilbygg og nybygg skal i størst mulig grad tilpasses naturlig terreng. Nødvendig og enkel bearbeiding av terreng kan aksepteres. Fundamentet skal gis utforming som visuelt knytter bygningsvolumet til bakken. Grunnmur kan være av naturstein eller betong. Grunnmur av betong bør forblendes med naturstein.

§ 10 (Økosystemtilnærming og samlet belastning)

Tillatelse til riving og oppføring av ny seterstue vil ikke føre til presedens for andre søknader. En tillatelse vil i dette tilfellet være knyttet til de konkrete forholdene på stedet.

§§ 11 og 12 Kostnadene ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Rive – og byggearbeid skal ikke føre til varig skade på terreng og vegetasjon. Det forutsettes at Holtålen kommune i sin behandling skisserer hvordan riving skal foregå, og hvor materialer og avfall kan leveres/deponeres.

Naturmangfoldlovens § 48 – samlet vurdering

Eksisterende tilbygg ut mot sjøen er noe dominerende og utsatt for siging. Istandsettings-tiltak med heving av bygningen og gravearbeid vil kunne medføre at denne delen av bygningen blir enda mer ruvende. Bygningen har ingen særskilt verneverdi, da den er utradisjonelt oppført med en større del av bygningskroppen i vinkel på gammel seterstue.

Ut fra en samlet vurdering vil det i dette tilfellet kunne aksepteres riving av eksisterende seterstue og oppføring av ny med samme mål. I avgjørelsen legges det vekt på at eksisterende bygning med tilbygg i vingel er utradisjonell og lite tilpasset terreng og landskap, mens ny seterstue i større grad vil være tilpasset lokal byggeskikk og vil bli bedre plassert i landskapet. Tiltakene vil ikke stride mot vernevedtakets formål og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

Innstilling til vedtak:

”Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir dispensasjon fra verneforskriftens § 3, punkt 1 for Øyungen landskapsvernområde for riving av eksisterende seterstue på eiendommen Storvollen (GID 158/1) i Holtålen kommune.

Nasjonalparkstyret gir samtidig tillatelse til oppføring av ny seterstue som erstatning for den eksisterende. Hjemmel: naturmangfoldlovens § 48.

Vilkår:

- Ny seterstue kan oppføres med samme totale areal som eksisterende seterstue, i søknaden oppgitt til 78 m² BYA.
- Ny seterstue skal oppføres med utgangspunkt i eksisterende tomt (for den eldste delen av seterstua) med muligheter for mindre korrigeringer for tilpasning til landskap og terreng.
- Nybygg skal i størst mulig grad tilpasses naturlig terreng. Nødvendig og enkel bearbeiding av terreng kan aksepteres.

- Fundamentet skal gis utforming som visuelt knytter bygningsvolumet til bakken. Grunnmur kan være av naturstein eller betong. Grunnmur av betong skal forblendes med naturstein.
- Størrelse på vinduer avklares gjennom Holtålen kommunes behandling av søknaden etter plan- og bygningslovens bestemmelser og med vekt på lokal byggeskikk.
- Beskrivelse av materialvalg, lengde på takutstikk og overflatebehandling/ fargebruk på ytre vegger og vindusomramming skal sendes Holtålen kommune før tiltak behandles etter plan- og bygningslovens bestemmelser. Beskrivelsen sendes som melding til nasjonalparkstyret.

Ut fra en samlet vurdering vil det i dette tilfellet kunne aksepteres riving av eksisterende seterstue og oppføring av ny med samme mål. I avgjørelsen legges det vekt på at eksisterende bygning med tilbygg i vingel er utradisjonell og lite tilpasset terreng og landskap, mens ny seterstue i større grad vil være tilpasset lokal byggeskikk og vil bli bedre plassert i landskapet. Tiltakene vil ikke stride mot vernevedtakets formål og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

Behandling:

Følgende tillegg i begrunnelsen ble foreslått i møtet:

«Det legges også vekt på at bygningen ikke har særskilt verneverdi. Det vises for øvrig til saksutredning.»

Innstillingen med foreslått tillegg i begrunnelsen ble enstemmig vedtatt (8-0)

Vedtak:

”Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir dispensasjon fra verneforskriftens § 3, punkt 1 for Øyungen landskapsvernområde for riving av eksisterende seterstue på eiendommen Storvollen (GID 158/1) i Holtålen kommune.

Nasjonalparkstyret gir samtidig tillatelse til oppføring av ny seterstue som erstatning for den eksisterende. Hjemmel: naturmangfoldlovens § 48.

Vilkår:

- Ny seterstue kan oppføres med samme totale areal som eksisterende seterstue, i søknaden oppgitt til 78 m² BYA.
- Ny seterstue skal oppføres med utgangspunkt i eksisterende tomt (for den eldste delen av seterstua) med muligheter for mindre korrigeringer for tilpasning til landskap og terreng.
- Nybygg skal i størst mulig grad tilpasses naturlig terreng. Nødvendig og enkel bearbeiding av terreng kan aksepteres.
- Fundamentet skal gis utforming som visuelt knytter bygningsvolumet til bakken. Grunnmur kan være av naturstein eller betong. Grunnmur av betong skal forblendes med naturstein.
- Størrelse på vinduer avklares gjennom Holtålen kommunes behandling av søknaden etter plan- og bygningslovens bestemmelser og med vekt på lokal byggeskikk.

- Beskrivelse av materialvalg, lengde på takutstikk og overflatebehandling/ fargebruk på ytre vegger og vindusomramming skal sendes Holtålen kommune før tiltak behandles etter plan- og bygningslovens bestemmelser. Beskrivelsen sendes som melding til nasjonalparkstyret.

Ut fra en samlet vurdering vil det i dette tilfellet kunne aksepteres riving av eksisterende seterstue og oppføring av ny med samme mål. I avgjørelsen legges det vekt på at eksisterende bygning med tilbygg i vinkel er utradisjonell og lite tilpasset terreng og landskap, mens ny seterstue i større grad vil være tilpasset lokal byggeskikk og vil bli bedre plassert i landskapet. Det legges også vekt på at bygningen ikke har særskilt verneverdi. Det vises for øvrig til saksutredning. Tiltakene vil ikke stride mot vernevedtakets formål og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.»

Morten V Aspås
Åsbardsvn 126
7380 Ålen
mortenvidaraspas@hotmail.com
93614804

29 jun 2023

Holtålen Kommune
7380 ÅLen

Søknad om takoverbygg på Storvollen 158/1, Båttjønnalsvegen 1194, 7380 Ålen

Søker om å bygge takoverbygg på overnevnte seter. Setra ble satt opp ny i 2018. Den ble bygd i resverk med torvtak med totalt areal ca 70m².

Totalt areal på omsøkt takoverbygg er 2m *2,5m = 5m², og vil bli beiset i samme farge som setra, tjærebrun.

Takoverbygg skal mest sannsynlig bygges på støpt plate, med kun tak som støttes opp av pilarer (ingen vegger).

Det skal legges torvtak. Takvinkel blir 22 grader, slik som tilstøtende seterbygg.

Takutstikk vil bli det samme som på resten av setra, ca 35-40 cm.

Høyde på tegning (2,7m) vil være fra topp støpt plate på dagens seter, opp til indre del av møne. I tillegg vil det bli høyde for takkonstruksjon pluss torv.

Høyde (2,2m) tar utg pkt i topp støpt plate på dagens seter. Støpt plate under takoverbygg vil bli lavere enn støpt plate seter, pga vannavrenning etc.

Eksakt mål på nedsenking av støpt plate er enda ikke klarlagt. (Vil bli bestemt i samråd med utførende entrepenør.)

Takoverbygg er nødvendig for å unngå snø foran ytterdør, samt tørr lagringsplass for støvler/klær utstyr etc.

Omsøkt prosjekt er godkjent av Ålen fjellstyre i fjellstyremøte i begynnelsen av juni, samt positiv innstilling fra Statsskog. Jeg har ikke fått tilgang på møtereferat enda, men har snakket med Geir Morten Granmo pr telefon.

Mvh

Morten Vidar Aspås

Vedlegg 3 stk

-Søknad om tiltak uten ansvarsrett blankett 5153

-Utførende beskrivelse

-Tegning

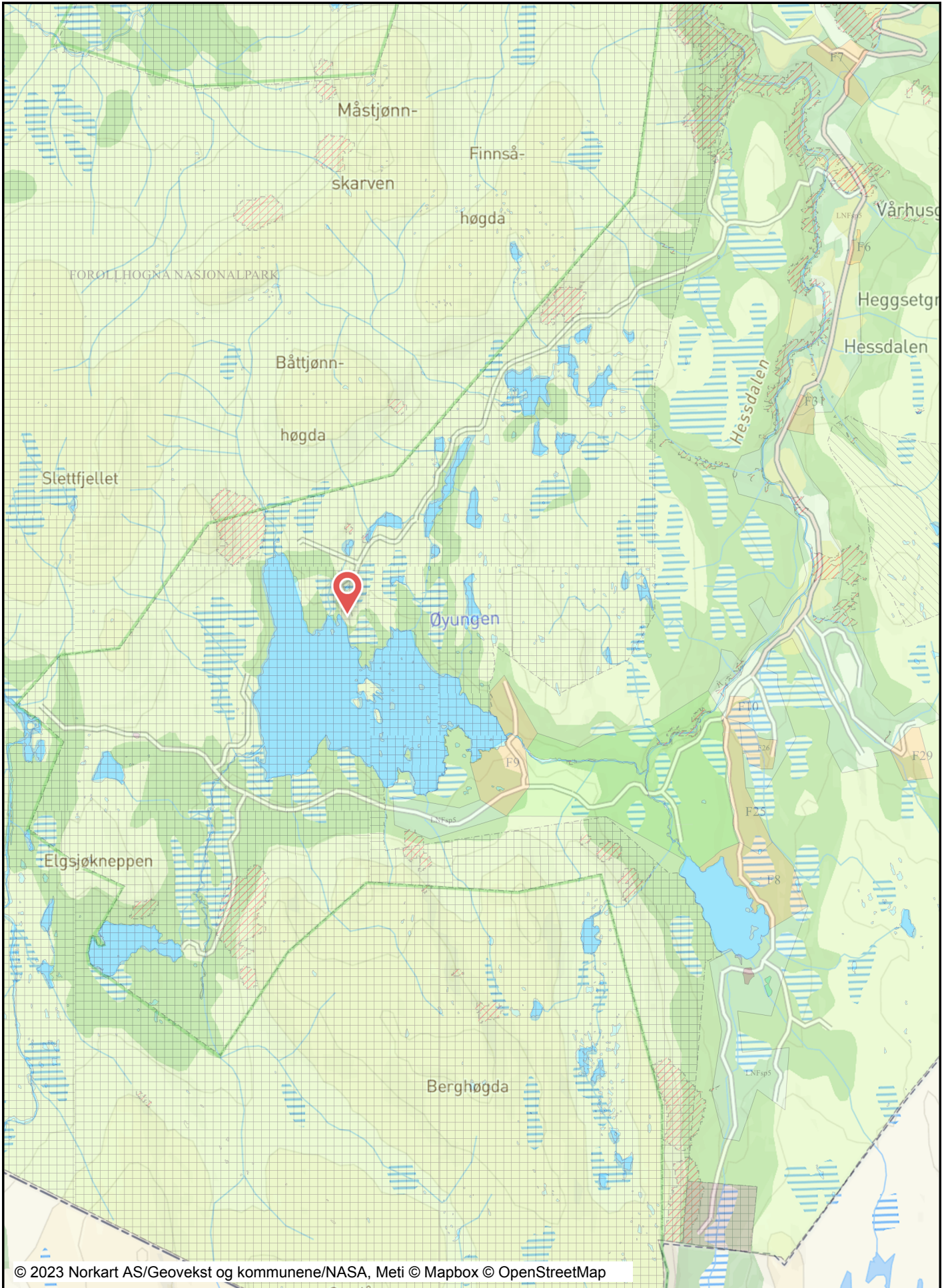

oversiktskart seterstue GID 158-1

Dato: 05.07.2023

Målestokk: 1:75000

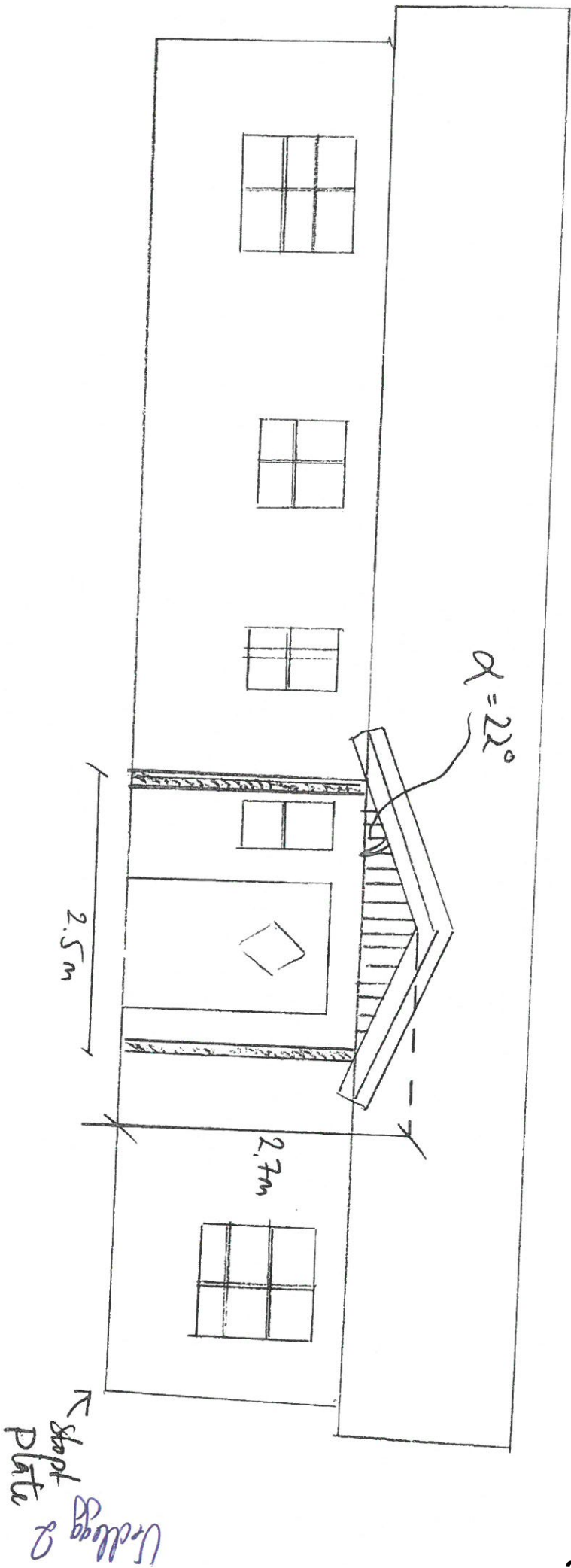
Koordinatsystem: UTM 32N

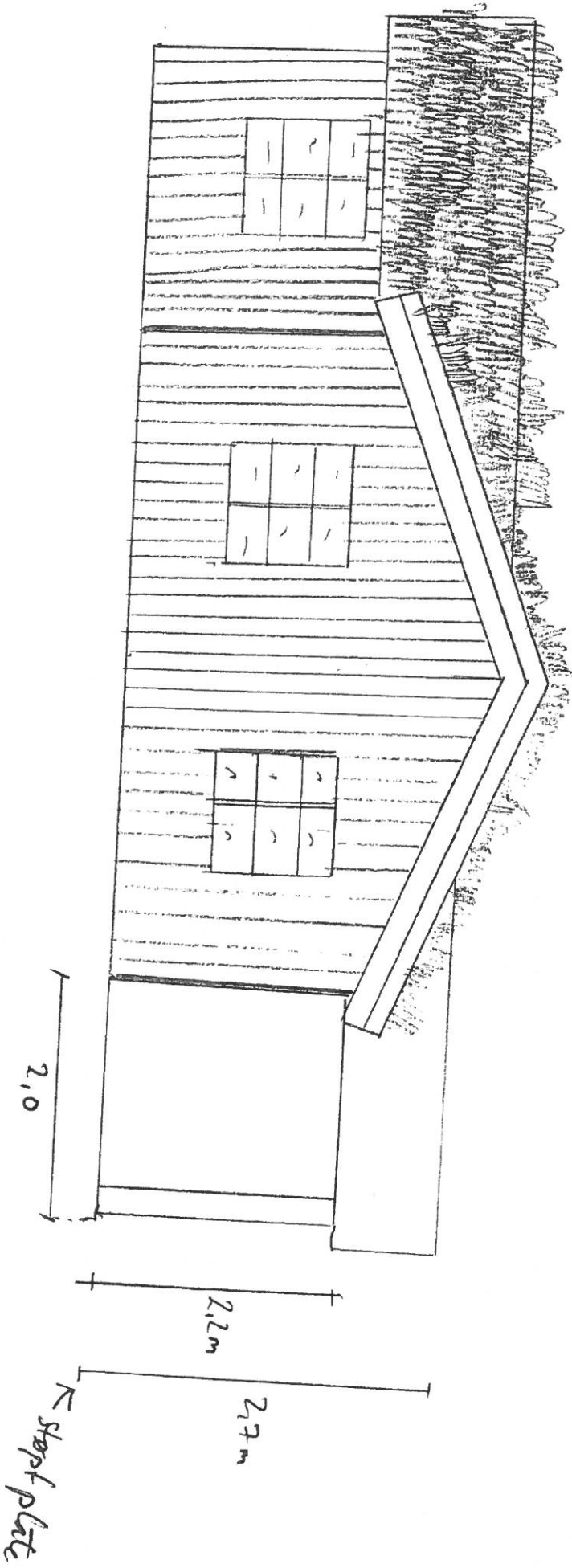
Tegnforklaring

Kommuneplan/Kommunedelplan PBL 2008	
	Faresone grense
	Faresone - Ras- og skredfare
	Faresone - Flomfare
	Sikringsonegrense
	Sikringsone - Nedslagsfelt drikkevann
	Angitthensyngrense
	Angitthensyngrense - Bevaring kulturmiljø
	Båndlegginggrense
	Båndlegging for regulering etter PBL - nåværende
	Båndlegging etter lov om naturvern - nåværende
	Boligbebyggelse - nåværende
	Fritidsbebyggelse - nåværende
	Fritids- og turistformål - nåværende
	Råstoffutvinning - nåværende
	Råstoffutvinning - fremtidig
	Næringsbebyggelse - nåværende
	Idrettsanlegg - nåværende
	LNFR-areal - nåværende
	LNFR-areal - fremtidig
	LNFR-areal ,Spredt bolig-,fritids-og næringsbebyggelse
	LNFR-areal ,Spredt bolig-,fritids-og næringsbebyggelse
	Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strand:
Felles for kommuneplan PBL 1985 og 2008	
	Planområde
	Planens begrensning
	Grense for arealformål
	Turveg/turdrag - nåværende
Abc	Påskrift områdenavn
Abc	Kommune(del)plan - påskrift

FASADE NUT 05A

FASADE MOT SØR

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/7948

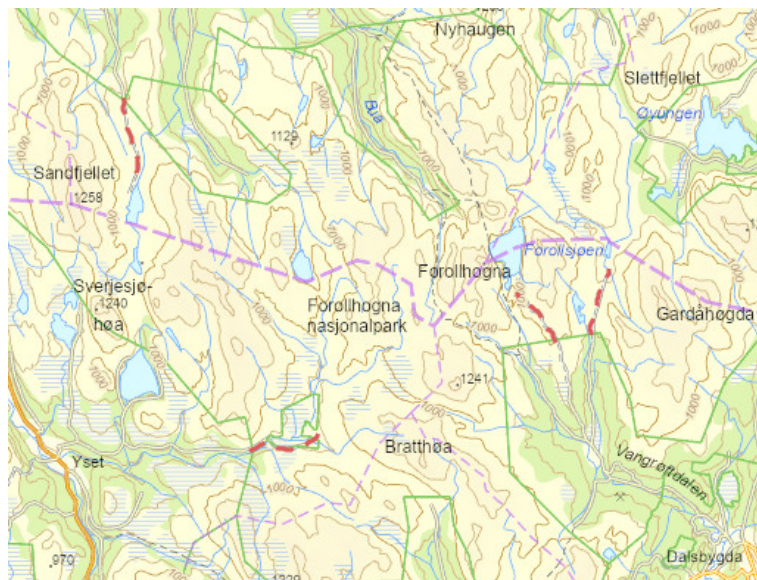
Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	15/2023	14.08.2023

Forollhogna nasjonalpark - søknad om bruk av el-sykkel, ATV og bil på utvalgte veier og kjørespor for transport instrumenter for geofysiske målinger - NGU

Nasjonalparkforvalters forslag til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget gir NGU ved forsker Sofie Gradmann dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for motorferdsel på utvalgte veier og kjørespor i nasjonalparken, jf. traseene i kartutsnittet.

Vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 2 tur/retur for følgende type kjøretøy på følgende veier og kjørespor for transport av instrumenter for geofysiske målinger i felt:
  - ATV fra nasjonalparkgrensen ved Haukfjellet til Storhiåsjøen, Midtre Gauldal kommune
  - ATV på vegen til Grøntjønnan, Tynset kommune

- Bil på Fjellveien fra nasjonalparkgrense til p-plass ved Skalltjønnå, Os kommune
  - El-sykkel på kjørespor fra Falksætra til Dalbusjøen, Os kommune
2. Tillatelsen gjelder for perioden 21.09. til og med 06.10.2023.
  3. Kjøringen skal skje skånsomt av hensyn til naturmiljø, terreng og vegetasjon. Dersom det er villrein i området skal kjøring stoppes/ avventes slik at dyrene ikke forstyrres.
  4. Dersom det oppstår kjøreskader, skal dette straks varsles både forvaltningsmyndighet og respektive grunneier. Tiltakshaver er ansvarlig og må ta kostnadene med utbedringer.
  5. Denne dispensasjonen skal medbringes under kjøring og fremvises til oppsyn, politi ved forespørsel.
  6. Det skal føres kjørebok som skal returneres nasjonalparkstyret etter avsluttet transportoppdraget og senest innen 1.11.2023.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 om dispensasjon fra vernevedtak.

Saken behandles av arbeidsutvalget i tråd med delegeringsreglementet av 15.06.2020.

Begrunnelse:

Motorisert ferdsel innenfor nasjonalparken er forbudt, men det kan åpnes for transport som vurderes å være nødvendig og/eller av stor samfunnsinteresse og ellers ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Det er i avgjørelsen lagt vekt på at formålet med motorferdselen er transport av tyngre utstyr for geofysiske målinger som inngår i et internasjonalt forskningsprosjekt, og at kartleggingen vil bidra til økt kunnskap om lokal og regional geologien i den kaledonske fjellkjeden. Samlet vurderes det derfor å være av en viss samfunnsinteresse og i tråd med de krav som stillen i nml § 48.

Det er i forskriften og forvaltningsplanen for nasjonalparken stilt krav om bruk av traktor for barmarkskjøring på veger for å unngå krav om at traseene på sikt skal tilpasses biltransport. I dette tilfellet synes det urimelig å kreve bruk av traktor da ATV og bil kan benyttes uten at det på sikt vil utløse krav om standardheving av traseene. På kjøresporet fram til Dalbusjøen tillates el-sykkel som er et lettere kjøretøy enn ATV (og traktor). Søker har underveis i søknadsprosessen hatt dialog med forvaltningsmyndigheten og tilpasset sitt feltarbeid for å unngå belastning på naturmiljø og verneverdier. Selve feltmålingene medfører ingen påvirkning på naturmiljøet og verneverdiene. Det settes vilkår for å skire at verneverdier ivaretas.

Transporten vurderes videre å være av et forholdvis begrenset omfang. Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke å påvirke verneverdiene av større grad, og at tillatelsen ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre landskapsvernområder med tilsvarende bestemmelser og forhold.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Søknad om motorferdsel
- 2 Information om planlagte geofysiske feltarbeid i FOROLLHOGNA NP

Andre saksdokumenter:

1. Forvaltningsplan for Forollhogna nasjonalpark, 2004.

Saksopplysninger

Norges geologiske undersøkelser (NGU) ved forsker Sofie Gradmann har vært i dialog med nasjonalparkforvalterne både i 2022 og gjennom sommersesongen 2023 i forhold til behov for transport av instrumenter for geofysiske måler i felt innenfor nasjonalparken, og hvilke typer kjøretøy som kan benyttes i hvilke områder/traseer. Det startet i 2022 og fortsatte i 2023 med en henvendelse om *bruk av helikopter* for å nå lokaliteter som ligger inne i nasjonalparken. Tidsperioden for feltarbeidet var i løpet av tidlig høst og dermed også utfordrende i forhold til villreinjakta.

Nasjonalparkforvalterne har veiledet søker som har tilpasset seg kravene for nasjonalparken og kommet fram til en søknad av noe enklere karakter enn den opprinnelige søknaden.

Søknaden

Norges geologiske undersøkelser ved forsker Sofie Gradmann har sendt inn ny søknad 9.august om bruk av ATV, bil og el-sykkel på begrensede vegstrekninger og kjørespor for transport av tynge instrumenter for geofysiske målinger som skal benyttes til forskningsformål.

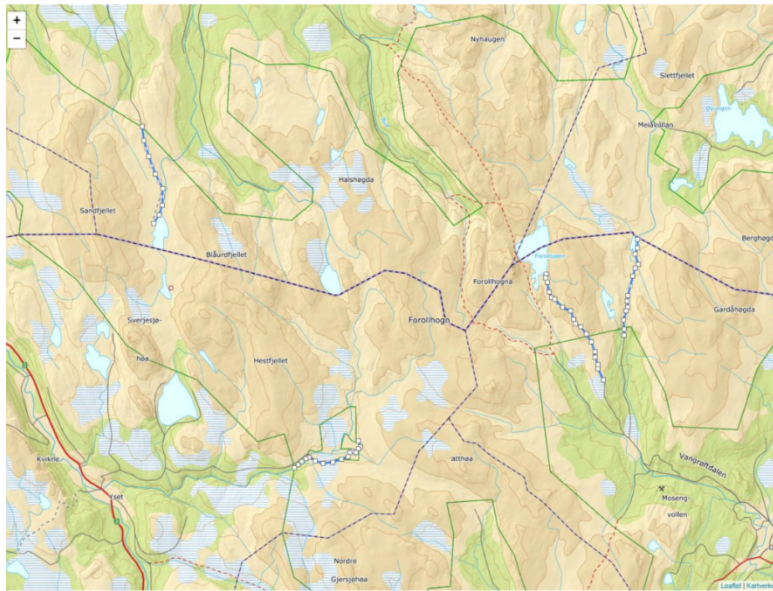
Søknaden med nærmere beskrivelse av forskningsprosjektet følger som saksdokumenter.

Her gis et utdrag fra søknaden av 09.08.2023:

Det søkes om motorisert ferdsel langs 3 eksisterende traséer og 1 eksisterende (bil-)vei:

- trasé fra nasjonalparksgrensen ved Haukfjellet frem til Stor-Hiåsjøen (Trøndelag)
- trasé til Grønntjønnan (Innlandet)
- trasé fra Falksætra frem til Dalbusjøen (Innlandet)
- fjellveien til Forollsjøen (Innlandet)

Datsett som samles inn over store deler av Trøndelag og Innlandet er avhengig av et relativt jevnlig avstand mellom målestasjonene (5-10 km). Derfor har vi behov for å plassere en del målestasjoner inn i vernet områder. Måleinstrumentene er tunge og det er ikke mulig å transportere dem til fots over lange avstand. En tidligere søknad om å fly og lande med helikopter erstattes med denne søknaden.

Magnetotelluriske målinger er passive og foregår uten større inngrep i naturen (se mer detaljert beskrivelse nede). Et måleinstrument veier ca. 25 kg, inkl. batteri. For å transportere måleinstrumentene og operatør til de enkle lokasjoner på en effektiv måte, er vi avhengig av motorisert transport. En alternativ til ATV kan være en el-sykkel. Hvert instrument utplasseres av to operatører, måler i ca. et døgn (over natt) og samles inn neste dagen. Dermed må vi kjøre begge traséer to ganger. Der vi ønsker å plassere instrumentene litt lengre unna traséene (for å nå optimalt avstand til andre målelokasjoner) skal vi fortsette fra traséen til fots. Selve målinger er passive og foregår dermed uten større inngrep i naturen. Naturlige variasjoner i magnetfelt (som kan for eksempel oppleves i nordlysaktivitet) induserer en liten strøm i bakken. Styrken av strømmen er avhengig av undergrunnens ledningsevne – som er for eksempel høy i vannholdige sedimenter eller bergarter med sulfider eller grafitt. Under geofysisk feltarbeid måles både det naturlige magnetfelt (med spoler som er plassert på bakken) og naturlige strømmer (med elektroder som settes ca. 10 centimeter i bakken). Instrumentene utplasseres med en avstand av 5-10 km. Disse måler i ca. et døgn og samles inn neste dagen. Vi måler i et stort område i sørlige Trøndelag og Innlandet (100x100 km). Det er kun 4-6 måleinstrumenter ut samtidig, de flyttes etterpå og hele feltarbeid vil ta ca. 2-3 uker.

Hvilken ATV eller bil (eller el-sykkel) skal brukes er ikke ennå bestemt. Som jeg forsto under telefonsamtalen med Eli Grete Nisja (08.08.2023) skulle det være mulig å bruke ATV på de 2 vestige traséene til Stor-Hiåsjøen og Grøntjønnan BIL på fjellvegen til Forollsjøen og EL-SYKKEL på traséen til Dalbusjøen. Jeg har tidligere sendt en søknad om helikopterlanding i Forollhogna nasjonalpark og har deretter vært i kontakt med dere (Hans Bull og Eli Grete Nisja), både via epost via telefon. Som diskutert skal søknaden nå endres til ATV/el-sykkel-søknad og feltarbeid skal utføres kun etter villreinjakten (fra 21.9. av)

Viser for øvrig til vedlagte saksdokumenter for mer utfyllende beskrivelser av forskningsprosjektet.

Andre saksopplysninger

Det har tidligere vært gitt tillatelse til bruk av ATV og bil på vegene til Store Hiåsjøen, Grøntjønnan og Forollsjøen i forbindelse med nyttetransport knyttet til landbruksnæring og bruksretter. Søknad om bruk av el-sykkel har ikke vært behandlet tidligere.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er ifølge verneforskriften §2:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag

Det er et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparken på et minimum og begrense ferdselen til det strengt nødvendige. Derfor er motorisert ferdsel i nasjonalparken som utgangspunkt forbudt jf. verneforskriftens § 3, punkt 5.1:

«Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter er forbudt.»

I vernebestemmelsen pkt. 5.2 – 5.3 er det gitt hvilke formål forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til. Transport på barmark i forbindelse med kartlegging og vitenskapelige undersøkelser er ikke ett av formålene, og søknaden fra NGU må derfor behandles som en dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48.

Forvaltningsplanen for Forollhogna nasjonalpark gir nærmere beskrivelser og retningslinjer for hvordan verneforskriften skal praktiseres mht. motorisert ferdsel på barmark etter kjørespor,

Naturmangfoldloven (nml)

En dispensasjon fra vernebestemmelser krever at dispensasjonen også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i nml §§ 8 – 12.

Nml § 48 er «unntaksbestemmelsen» hvor forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig (§ 48, første ledd). Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette (§ 48, fjerde ledd)

Myndighet

Søknaden behandles av arbeidsutvalget (AU) for nasjonalparkstyret i tråd med delegeringsreglementet av 15.06.2020:

kap. 4.4.1 «AU delegeres myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven / verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor (negativ) betydning for verneverdiene (kurante saker som ikke kan delegeres til forvalter). Saker som regnes som kurante forutsetter at representantene i AU er enige i vedtakets innhold (tillatelse med vilkår),

kap. 4.4.3 «AU-vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i tråd med naturmangfoldloven/verneforskriftene».

Vurderinger

Søker tok kontakt med nasjonalparkforvalterne på et tidligere tidspunkt om hva som kunne tillates av motorferdsel innenfor nasjonalparken. Den første søknaden omfattet bruk av helikopter til lokaliteter inne i nasjonalparken og da i kjerneområdene for villreinen. Det var da snakk om 2 landinger pr. lokalitet og feltperioden var omkring tida for villreinjakta. Etter samtaler har søker endre søknaden til å gjelde 4 lokaliteter som kan nås fra veg og kjørespor, og feltperioden er endret til etter jakttid for villreinen for å redusere forstyrrelser for både villrein og jegere.

Selv om feltperioden nå blir i brunsttiden for villreinen, så vurderes feltarbeidet her å være av såpass beskjeden karakter at det ikke vil være ha noen vesentlige forstyrrelser verken på villrein eller annet dyre- og fugleliv i fjellområdet.

Bruken av kjøretøy for transport har blitt redusert fra helikopter til bil, ATV og el-sykkel, og tilpasset seg det vi som forvaltningsmyndighet kan tillate med tanke på å ta tilstrekkelig hensyn til naturmiljøet og verneverdiene.

Gjennom dialogen har forvaltningsmyndigheten gjort løpende vurderinger for å ivareta verneverdiene i nasjonalparken, og forvalter anser at kravene i nml §§ 8-12 er blitt ivaretatt i den prosessen ved at søker nå har tilpasset seg kravene på en tilfredsstillende måte.

Søker må selv avklare med kommunene om det er nødvendig med tillatelser i forhold til motorferdselslov hos kommunene, og ellers grunneiers tillatelser. Vegen innover til Grøntjønnan er stengt med bom, og her må det avtales med grunneier som nøkkel. Alt dette er opplysninger som vil bli orientert om i oversendelsesbrevet til søker.

Samlet vurdering

Motorisert ferdsl innenfor nasjonalparken er forbudt, men det kan åpnes for transport som vurderes å være nødvendig og/eller av stor samfunnsinteresse og ellers ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Formålet med motorferdselen er transport av tyngre utstyr for geofysiske målinger som inngår i et internasjonalt forskningsprosjekt. Dette er en kartlegging som vil bidra til økt kunnskap om lokal og regional geologien i den kaledonske fjellkjeden, og forvalter vurderer dette til å være av en viss samfunnsinteresse og i tråd med de krav som stillen i nml § 48. Selve feltmålingene medfører ingen påvirkning på naturmiljøet og verneverdiene.

Det er i forskriften og i forvaltningsplanen for nasjonalparken stilt krav om bruk av traktor for barmarkskjøring på veger for å unngå at traseene på sikt skal tilpasses biltransport. I dette tilfellet synes det urimelig å kreve bruk av traktor da ATV og bil kan benyttes uten at det på sikt vil utløse krav om standardheving av traseene. På kjøresporet fram til Dalbusjøen tillates el-sykkel som er et lettere kjøretøy enn ATV (og traktor). Søker har underveis i søknadsprosessen hatt dialog med forvaltnings-

myndigheten og tilpasset sitt feltarbeid for å unngå belastning på naturmiljø og verneverdier. Det settes vilkår for å sikre at verneverdier ivaretas.

Transporten vurderes videre å være av et forholdsvis begrenset omfang. Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke å påvirke verneverdiene av større grad, og at tillatelsen ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre landskapsvernområder med tilsvarende bestemmelser og forhold.

Innsendt: 09.08.2023 09:51

Ref.nr: EBFZYI

Statsforvalteren

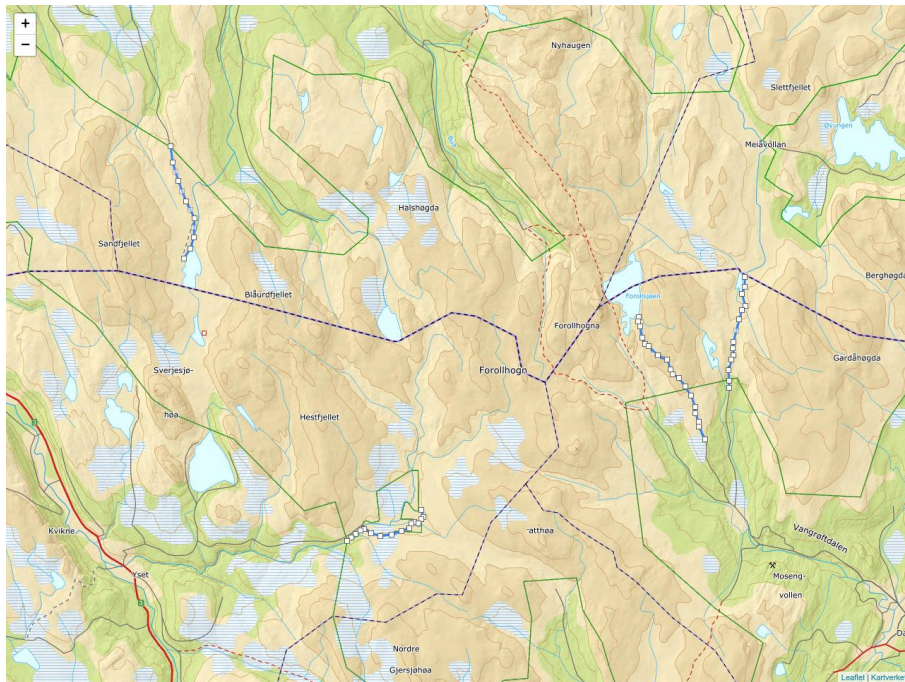
E-post: hjelp@statsforvalteren.no

Hjemmeside: <https://statsforvalteren.no/>

Motorferdsel i verneområde - søknad

Søker	
Fornamn Sofie	
Etternamn Gradmann	
Adresse Aasta hansteens veg 2	
Postnr. 7046	Poststad Trondheim
Tlf./Mobil 41205137	E-postadresse sofie.gradmann@ngu.no
Organisasjonsnummer 970188290	
Namn på verksemd Norges geologiske undersøkelse	
Adresse Postboks 6315 torgarden	
Postnr. 7491	Poststad Trondheim

Verneområde
Fyll ut i hvilke verneområde det skal søkes i:
Fylke ☒ Trøndelag
Hvilket verneområde Forollhogna nasjonalpark
Hvor skal den motoriserte ferdselen skje langs 3 eksisterende traséer og 1 eksisterende (bil-)vei - trasé fra nasjonalparksgrensen ved Haukfjellet frem til Stor-Hiåsjøen (Trøndelag) - trasé til Grønntjønnan (Innlandet) - trasé fra Falksætra frem til Dalbusjøen (Innlandet) - fjellveien til Forollsjøen (Innlandet)
Begrunnelse for hvorfor tiltaket må gjennomføres i verneområdet, og ikke kan gjennomføres utenfor verneområdet. Datasett som samles inn over store deler av Trøndelag og Innlandet er avhengig av et relativt jevnlig avstand mellom målestasjonene (5-10 km). Derfor har vi behov for å plassere en del målestasjoner inn i vernet område. Måleinstrumentene er tunge og det er ikke mulig å transportere dem til fots over lange avstand. En tidligere søknad om å fly og lande med helikopter erstattes med denne søknaden.
Kørrute/trase i verneområdet

Linjer:

Start:Latitude: 62,750888024955 Longitude: 10,3759002685547
 Latitude: 62,7436562240086 Longitude: 10,3779602050781
 Latitude: 62,7354790106015 Longitude: 10,3834533691406
 Latitude: 62,7265129243005 Longitude: 10,3906631469727
 Latitude: 62,7189604243525 Longitude: 10,3989028930664
 Latitude: 62,7103041443426 Longitude: 10,3982162475586
 Latitude: 62,7052665964539 Longitude: 10,3947830200195
 Stopp:Latitude: 62,7008580378473 Longitude: 10,3889465332031

Start:Latitude: 62,5745520716479 Longitude: 10,5475616455078
 Latitude: 62,5762124157169 Longitude: 10,5515098571777
 Latitude: 62,5777936095781 Longitude: 10,5559730529785
 Latitude: 62,5795328256917 Longitude: 10,5602645874023
 Latitude: 62,5801652426861 Longitude: 10,5642127990723
 Latitude: 62,5782679513371 Longitude: 10,5711650848389
 Latitude: 62,5770030231601 Longitude: 10,5797481536865
 Latitude: 62,5776354939765 Longitude: 10,5907344818115
 Latitude: 62,5791375582375 Longitude: 10,6003475189209
 Latitude: 62,5803233448323 Longitude: 10,6076431274414
 Latitude: 62,5824971640686 Longitude: 10,6103038787842
 Latitude: 62,5831690396681 Longitude: 10,6124496459961
 Latitude: 62,5827342983674 Longitude: 10,6170845031738
 Latitude: 62,5844732254157 Longitude: 10,6195735931397
 Latitude: 62,5855797623818 Longitude: 10,6214618682861
 Stopp:Latitude: 62,5885558465882 Longitude: 10,6196594238281

Start:Latitude: 62,6203192012849 Longitude: 10,8956909179688
 Latitude: 62,6258448000499 Longitude: 10,8896827697754
 Latitude: 62,6279758274307 Longitude: 10,8896827697754
 Latitude: 62,6319217702136 Longitude: 10,8859062194824
 Latitude: 62,6346836178335 Longitude: 10,8862495422363
 Latitude: 62,6398120810822 Longitude: 10,8821296691895
 Latitude: 62,6437564492703 Longitude: 10,87646484375
 Latitude: 62,6477002926956 Longitude: 10,8704566955566
 Latitude: 62,6492776831436 Longitude: 10,8641052246094
 Latitude: 62,6515976106538 Longitude: 10,861873626709
 Latitude: 62,6558229564229 Longitude: 10,8586120605469
 Latitude: 62,6577152961158 Longitude: 10,8493423461914
 Latitude: 62,6618937847822 Longitude: 10,8409309387207
 Latitude: 62,6626821127779 Longitude: 10,8369827270508
 Latitude: 62,665598743938 Longitude: 10,8347511291504
 Latitude: 62,6705642388643 Longitude: 10,83251953125
 Latitude: 62,6728036952098 Longitude: 10,8306312561035
 Stopp:Latitude: 62,6748525494051 Longitude: 10,8309745788574

Start:Latitude: 62,6431253856256 Longitude: 10,9190368652344
 Latitude: 62,646517194765 Longitude: 10,9188652038574
 Latitude: 62,6511704408668 Longitude: 10,9183502197266
 Latitude: 62,6557441063127 Longitude: 10,9209251403809
 Latitude: 62,6576364510417 Longitude: 10,9228134155273

Latitude: 62,6607900903399 Longitude: 10,9224700927734
 Latitude: 62,6636280786782 Longitude: 10,9233283996582
 Latitude: 62,6737165019313 Longitude: 10,9288215637207
 Latitude: 62,6780503156828 Longitude: 10,931568145752
 Latitude: 62,6797048772039 Longitude: 10,9344863891602
 Latitude: 62,6852194143418 Longitude: 10,931396484375
 Latitude: 62,6884488803644 Longitude: 10,9339714050293
 Stopp:Latitude: 62,6927017856116 Longitude: 10,9341430664063

Om motorferdselen

Tidsrom for motorferdselen:

Fra dato	Til dato
21.09.2023	06.10.2023

Type motorferdsel

- Snøskuter
 Helikopter/ Fly
 Beltevogn
 Båt med motor
 ATV
 Traktor
 Bil
 Drone
 Annet

Annen motorferdsel:

el-sykkel (der ATV-kjøring er ikke mulig/ikke tillat). Det gjelder vel traséen til Dalbusjøen.

Formål med motorferdselen

Formål med motorferdselen

- I forbindelse med beitebruk
 Forsyninger til hytte og støler
 Transport av utstyr og material til gammer
 Material til bygningsarbeid
 Uttransport i forbindelse med jakt
 Annet

Annet formål:

forskning

Skriv kort omtale om hva som skal transporteres og hvorfor

Magnetotelluriske målinger er passive og foregår uten større inngrep i naturen (se mer detaljert beskrivelse nede). Et måleinstrument veier ca. 25 kg, inkl. batteri. For å transportere måleinstrumentene og operatør til de enkle lokasjoner på en effektiv måte, er vi avhengig av motorisert transport. En alternative til ATV kan være en el-sykkel. Hvert instrument utplasseres av to operatører, måler i ca. et døgn (over natt) og samles inn neste dagen. Dermed må vi kjøre begge traséer to ganger. Der vi ønsker å plassere instrumentene litt lengre unna traséene (for å nå optimalt avstand til andre målelokasjoner) skal vi fortsette fra traséen til fots.

Selve målinger er passive og foregår dermed uten større inngrep i naturen. Naturlige variasjoner i magnetfelt (som kan for eksempel oppleves i nordlysaktivitet) induserer en liten strøm i bakken. Styrken av strømmen er avhengig av undergrunnens ledningsevne – som er for eksempel høy i vannholdige sedimenter eller bergarter med sulfider eller grafitt. Under geofysisk feltarbeid måles både det naturlige magnetfelt (med spoler som er plassert på bakken) og naturlige strømmer (med elektroder som settes ca. 10 centimeter i bakken). Instrumentene utplasseres med en avstand av 5-10 km. Disse måler i ca. et døgn og samles inn neste dagen. Vi måler i et stort område i sørlige Trøndelag og Innlandet (100x100 km). Det er kun 4-6 måleinstrumenter ut samtidig, de flyttes etterpå og hele feltarbeid vil ta ca. 2-3 uker.

Utfyllende opplysninger

ATV

Antall Kjøretøy

1

Motorferdsel i verneområde - søknad

Antall sesonger/år det blir søkt om:		1	Antall turer det blir søkt om i året/sesong:		2
1	Regn.nr.:			Fører:	

Bil:

Antall kjøretøy:				1	
Antall sesonger/år det blir søkt om:		1	Antall turer det blir søkt om i året/sesong:		2
1	Regn.nr.:			Fører:	

Kommentar

Hvilken ATV eller bil (eller el-sykkel) skal brukes er ikke ennå bestemt.

Som jeg forsto under telefonsamtalen med Eli Greta Nisja (08.08.2023) skulle det være mulig å bruke ATV på de 2 vestige traséene til Stor-Hiåsjøen og Grøntjønnan

BIL på fjellvegen til Forollsjøen og

EL-SYKKEL på traséen til Dalbusjøen.

Jeg har tidligere sendt en søknad om helikopterlanding i Forollhogna nasjonalpark og har deretter vært i kontakt med dere (Hans Bull og Eli Grete Nisja), både via epost via telefon. Som diskutert skal søknaden nå endres til ATV/el-sykkel-søknad og feltarbeid skal utføres kun etter villreinjakten (fra 21.9. av).

Søknad blir sendt til

Statsforvalter

Statsforvalteren i Trøndelag

Kontaktinformasjon statsforvalteren

Tilleggsinformasjon om feltarbeid i Forollhogna nasjonalpark ifb søknad om dispensasjon fra vernevedtak

I sommer 2022 har Norges Geologiske Undersøkelse (NGU) gjennomført magnetotelluriske målinger i store deler av Trøndelag og Innlandet i et samarbeidsprosjekt med Luleå Universitet, GTK (Finlands Geologiske Undersøkelse) og Tsjekkisk Institutt for Geofysikk. Fokus i dette forskningsprosjektet er å forstå storskala-sammenheng mellom lokale malmbforekomster (for eksempel i Røros og Løkken) og regionale geologi, i disse tilfelle den kaledonske fjellkjeden. Med hjelp av MT-målingene skal det utvikles en undergrunnsmodell som viser hvordan jordskorpen er bygd opp – fra den baltiske skjold i 5-20 kilometer dybde til de forskjellige enheter i de kaledonske skyvedekkene i de øverste kilometrene.

Fordi datakvalitet på noen stasjoner var ikke tilfredsstillende eller romlig dekning var ikke god nok, skal vi fortsette med feltarbeid og fylle 'hullene' i datasettet. Figur 1 viser lokasjoner til utførte og planlagte målinger. For å oppnå jevnlig avstand mellom målestasjonene har vi behov for å plassere en del målestasjoner inn i vernet områder, slik for eksempel i Forollhogna Nasjonalpark.

En søknad om dispensasjon fra vernevedtak, jf. § 48 i naturmangfoldloven for bruk av helikopter til lavflyging og landing i Forollhogna nasjonalpark har blitt sent gjennom skjema.no.

Antall flyvedager: 3

Tidsrom: uke 37, 38, 39

Antall lokasjoner helikopter: 9 (3 landinger hver)

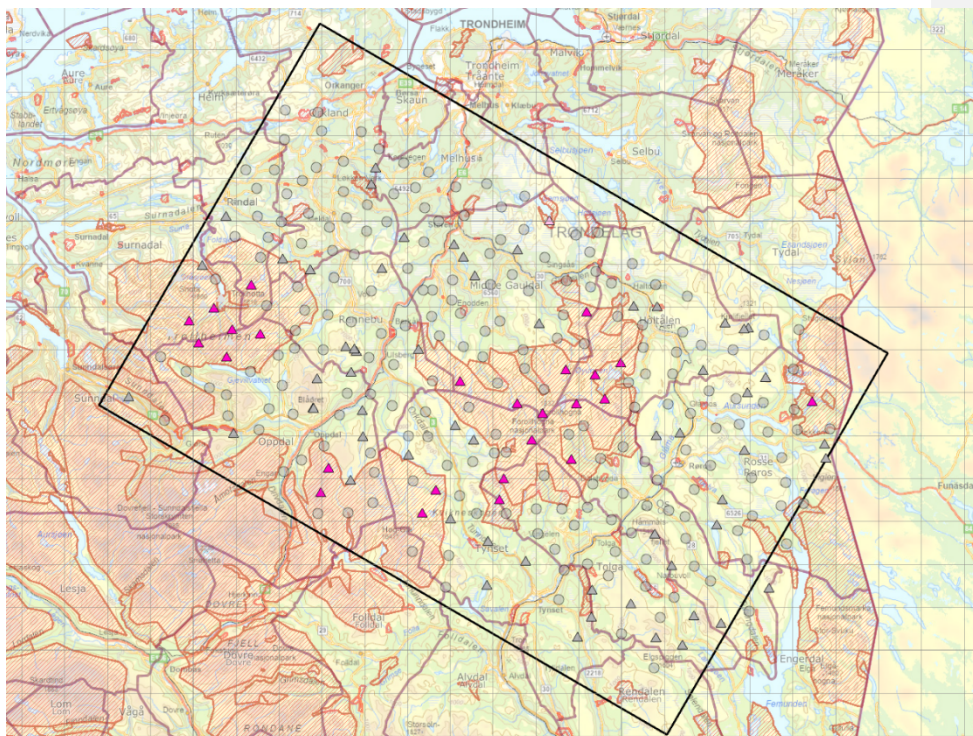
Logistikk

Magnetotelluriske målinger er passive og foregår uten større inngrep i naturen (se mer detaljert beskrivelse nede). Hvert instrument utplasseres av to operatører, måler i ca. et døgn (over natt) og samles inn neste dagen. Et måleinstrument veier ca. 25 kg, inkl. batteri. For å transportere måleinstrumentene og operatør til de enkle lokasjoner i Forollhogna på en effektiv måte, er vi avhengig av helikopter-transport.

For hver lokasjon skal instrumentet og operatører droppes av (1. landing). Instrument blir installert mens helikopter flyr til neste lokasjon med to andre operatør og instrument. Deretter blir operatør ved første stasjon hentet (2. landing). På neste dagen skal operatører hente instrumentet mens helikopter venter (3. landing). På den måten er det mulig å plassere ni instrumenter på to dager og hente alle på den siste dag.

Lokasjon til målinger som er vist frem i figurene er basert på jevn avstand mellom stasjonene, men kan flyttes til en viss grad så at de er best tilgjengelig. Nøyaktige lokasjoner i Forollhogna er valgt for å ha god landingsplass og plan område for å installere instrumentene.

Noen enkle lokasjoner kan eventuelt også nås til fots, men området er for står å nå alle i feltperioden.

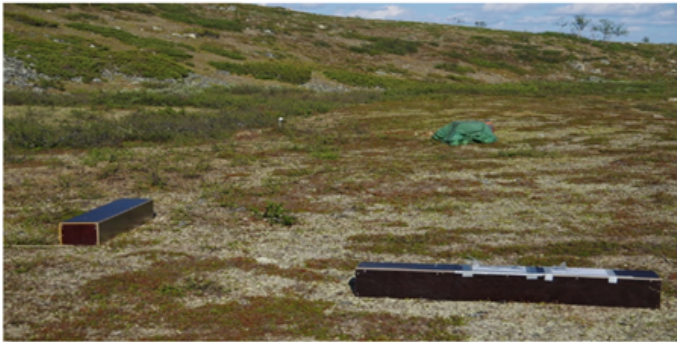

Figur 1: Oversikt over målinger utført i 2022 (sirkler) og planlagt fra 2023 (trekant). Lokasjoner i vernete områder er fremhevet i pink.

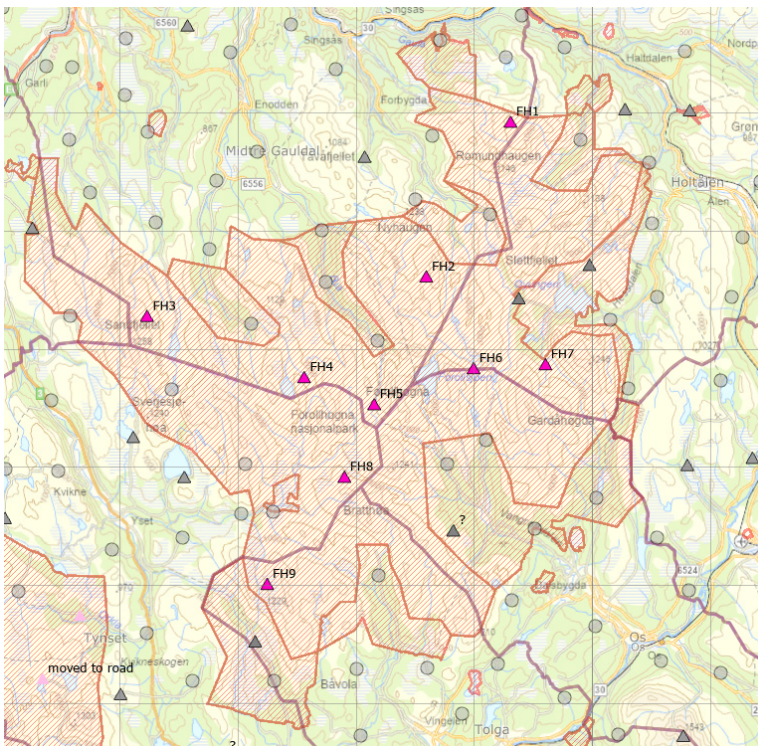
Magnetotelluriske målinger

Selve målinger er passive og foregår dermed uten større inngrep i naturen. Naturlige variasjoner i magnetfelt (som kan for eksempel oppleves i nordlysaktivitet) inducerer en liten strøm i bakken. Styrken av strømmen er avhengig av undergrunnens ledningsevne – som er for eksempel høy i vannholdige sedimenter eller bergarter med sulfider eller grafit. Under geofysisk feltarbeid måles både det naturlige magnetfelt (med spoler som er plassert på bakken) og naturlige strømmer (med elektroder som settes ca. 10 centimeter i bakken). Instrumentene utplasseres med en avstand av 5-10 km (se Figur 1). Disse måler i ca. et døgn og samles inn neste dagen. Det er kun 6-8 måleinstrumenter ut samtidig, de flyttes etterpå og hele feltarbeid vil ta ca. 2-3 uker.

Commented [MB1]: repetition

Figur 2: Bilde av installerte måleinstrumenter, som er utplassert i ca. et døgn.

Figur 3: Kart over planlagte målelokasjoner i Forollhogna NP (rosa trekant). Målinger utført i 2022 er markert med sirkler, målinger planlagt for 2023 med trekant.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/8809

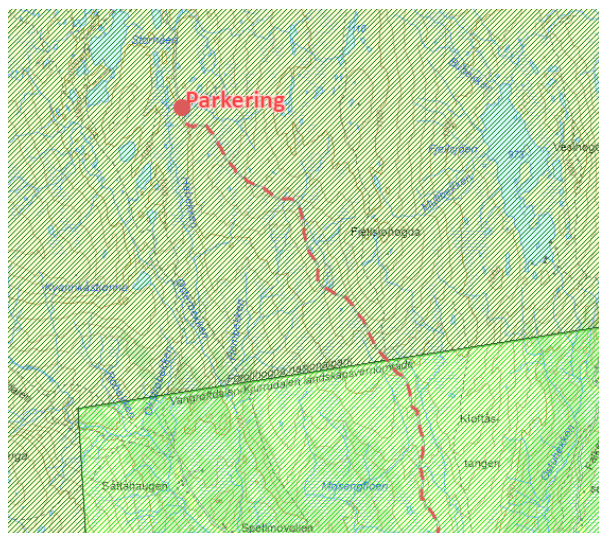
Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	16/2023	14.08.2023

Forollhogna nasjonalpark - søknad om bruk av bil for transport av instrumenter for geofysiske målinger - NGU

Nasjonalparkforvalters forslag til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget gir NGU ved Jomar Gellein dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for motorferdsel på Fjellveien fra grensen for nasjonalparken til parkeringen ved Skalltjønna, Os kommune, jf. traseen i kartutsnittet.

Vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for bruk av bil for transport av instrumenter for geofysiske målinger, samt feltmannskap i tråd med opplysninger gitt i søknaden.
2. Tillatelsen gjelder for 1 tur/retur i løpet av mandag – fredag i uke 33 i 2023.
3. Kjøringen skal skje skånsomt av hensyn til naturmiljø, terreng og vegetasjon. Dersom det er villrein i området skal kjøring stoppes/ avventes slik at dyrene ikke forstyrres.

4. Dersom det oppstår kjøreskader, skal dette straks varsles både forvaltningsmyndighet og Såttåhaugen grunneierlag. NGU er ansvarlig og må ta kostnadene med utbedringer.
5. Denne dispensasjonen skal medbringes under kjøring og fremvises til oppsyn, politi ved forespørsel.
6. Det skal gis en tilbakemelding til nasjonalparkstyret når transportoppdraget er gjennomført.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 om dispensasjon fra vernevedtak.

Saken behandles av arbeidsutvalget i tråd med delegeringsreglementet av 15.06.2020.

Begrunnelse:

Motorisert ferdsel innenfor nasjonalparken er forbudt, men det kan åpnes for transport som vurderes å være nødvendig og/eller av stor samfunnsinteresse og ellers ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Det er i avgjørelsen lagt vekt på at formålet med motorferdselen er transport av tynge utstyr for geofysiske målinger langs en profil fra Forollsjøen til Hessdalen innenfor nasjonalparken, og at dette er en geologisk kartlegging som vil bidra til økt kunnskap om geologien i området. Samlet vurderes det derfor å være av en viss samfunnsinteresse og i tråd med de krav som stillen i nml § 48.

Forvaltningsplanen for nasjonalparken gir føringer om bruk av traktor for barmarkskjøring på Fjellveien for å unngå krav om at traseene på sikt skal tilpasses biltransport. Forvaltningsmyndigheten vurderer det slik at en tillatelse til bruk av bil i denne situasjonen ikke utløser noe krav om økt standard på veien. Bruk av bil en tur/retur til plassen ved Skalltjønna vurderes ha en forholdvis begrenset påvirkning på naturmiljøet og verneverdien. Det settes vilkår om kun kjøring på hverdager da det ikke er ønskelig med motorisert ferdsel innover i fjellområdene verken på helg eller i tidsperioden for villreinjakta. Det settes også vilkår om oppretting av eventuelle kjøreskader. Selve feltarbeidet medfører ingen påvirkning på naturmiljøet og verneverdiene.

Ut over dette vurderes transportoppdraget å være av beskjedent omfang som vurderes ikke å påvirke verneverdiene av større grad, og at en tillatelse her ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre landskapsvernområder med tilsvarende bestemmelser og forhold.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Geofysiske målinger Forollogna 2023.docx

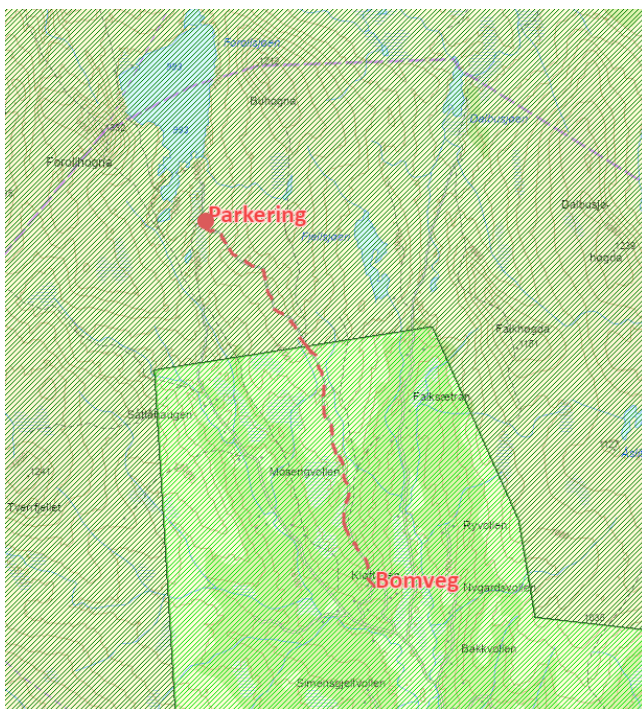
Andre saksdokumenter:

1. Forvaltningsplan for Forollhogna nasjonalpark, 2004.

Saksopplysninger

Norges geologiske undersøkelser (NGU) ved Jomar Gellein tok onsdag 9. august kontakt med nasjonalparkforvalter med forespørsel om det var nødvendig å innhente tillatelse fra forvaltningsmyndighet til kjøring etter Fjellveien. Dette etter å ha vært i kontakt med Os kommune.

Forvalter veiledet om at dette er motorferdsel som er søknadspliktig innenfor nasjonalparken. NGU søker med dette om bruk av motorkjøretøy etter Fjellveien fra nasjonalparkgrensen til Skalltjønnå, jf. kart.

Fjellveien, som er bomveg, fra Køftåsen til Skalltjønnå er vist med rød stiplet linje.

Parkering ved Skalltjønnå

Det er kun fra grensen til nasjonalparken at det må søkes om dispensasjon fra verneforskrift for motorferdsel.

Søknaden

Norges geologiske undersøkelse (NGU) skal i uke 33 2023 utføre geofysiske målinger (tyngdemålinger) langs et profil fra Forollsjøen til Hessdalen i Forollhogna nasjonalpark, se vedlegg.

Formålet med disse målingene er primært generell geologisk kartlegging, men også et ledd i arbeidet med å få bedre kunnskap om geologien i området.

Hele måleområdet strekker seg fra Forollsjøen og østover til svenskegrensen ved Vauldalen.

Ved tyngdemålinger, eller gravimetri på fagspråket, måler man variasjoner i styrken på jordens tyngdekraft på forskjellige steder. Når tyngdekraften varierer fra et sted til et annet, skyldes det hovedsakelig at forskjellige bergarter har ulik spesifikk vekt. Ved tyngdemålinger kan man derfor oppdage bl.a. bergarter i jordskorpen som har spesielt stor masse.

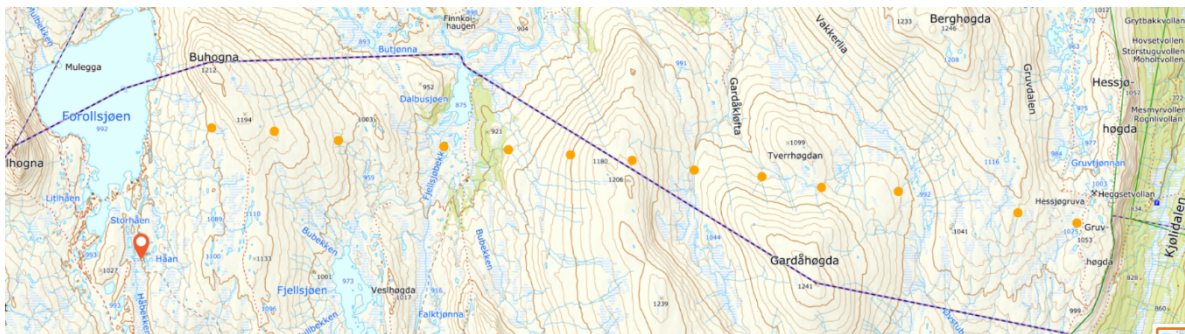
På grunnlag av disse målingene skal det framstilles kart over tyngdefeltet og dyp og fall av bergartene modelleres.

Selve målingene gjøres ved at et instrument (gravimeter) settes på et stativ på bakken eller fjellet og en måling gjøres i løpet av få minutter. Målingene etterlater ingen spor.

Grunnen til at vi vil kjøre på Fjellveien (Forollsjøveien) så langt som mulig er transport av relativt tungt, men bærbart utstyr. Det vil bli kjørt en tur på veien. To eller tre passasjerer blir satt av ved parkeringsplass i 'enden' av veien hvorpå bilen returnerer.

Litt usikker på hvem som bli med på denne bilturen.

Passasjerer: Jomar Gellein, Anna Ksienzyk, Ida Gunleiksrud.
Sjåfør, trolig Anne Kathrine Svendby

Kart fra søknaden: Gul stiplet linje viser profilen hvor det skal utføres geofysiske målinger.

Andre saksopplysninger

Det har i årene fram til 2017-2018 vært en prosess mht. både reoperasjoner av kjøreskader og videre bruk av Fjellveien, og avklaringene som er gjort av nasjonalparkstyret i NP-sak 26 og 41 i 2017 ligger til grunn for den videre forvaltningspraksis som gjelder grunneiere, bruksberettigede og eventuelt andre med særskilte transportbehov i området.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er ifølge verneforskriften §2:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag

Det er et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparken på et minimum og begrense ferdselen til det strengt nødvendige. Derfor er motorisert ferdsel i nasjonalparken som utgangspunkt forbudt jf. verneforskriftens § 3, punkt 5.1: «Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter er forbudt.»

I vernebestemmelsen pkt. 5.2 – 5.3 er det gitt hvilke formål forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til. Transport på barmark i forbindelse med kartlegging og vitenskapelige undersøkelser er ikke ett av formålene, og søknaden fra NGU må derfor behandles som en dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48.

Forvaltningsplanen for Forollhogna nasjonalpark gir nærmere beskrivelser og retningslinjer for hvordan verneforskriften skal praktiseres mht. motorisert ferdsel på barmark etter kjørespor, og i kap. 4.4.3 påpekes det at kravet om bruk av traktor er satt for at kjørespor ikke skal utvikle seg til bilveg. Videre heter det at forvaltningsmyndigheten vil ved vurderingen av fremlagte søknader om transport på barmark på eksisterende kjøretraseer legge vekt på at kjøring må være nødvendig dvs. «at det foreligger et dokumentert behov».

Naturmangfoldloven (nml)

En dispensasjon fra vernebestemmelser krever at dispensasjonen også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i nml §§ 8 – 12.

Nml § 48 er «unntaksbestemmelsen» hvor forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig (§ 48, første ledd). Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette (§ 48, fjerde ledd)

Myndighet

Søknaden behandles av arbeidsutvalget (AU) for nasjonalparkstyret i tråd med delegeringsreglementet av 15.06.2020:

kap. 4.4.1 «AU delegeres myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven / verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor (negativ) betydning for verneverdiene (kurante saker som ikke kan delegeres til forvalter). Saker som regnes som kurante forutsetter at representantene i AU er enige i vedtakets innhold (tillatelse med vilkår)»,
kap. 4.4.3 «AU-vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i tråd med naturmangfoldloven/verneforskriftene».

Vurderinger

Bruke av Fjellveien til Forollsjøen er drøftet både i forvaltningsplanen for nasjonalparken og spesielt i prosessen i 2017 som la grunnlaget for dagens forvaltningspraksis. Fjellveien ble i sin tid anlagt av de som hadde bruksretter i Forollsjøen og egen fiskebuer ved sjøen. Tid om annet er det også andre som søker om å få benytte veien til motorferdsel innenfor nasjonalparken, og da har det vært aktivitet som har vært knyttet til kartlegging og forskning der transportbehovet har vært av sporadisk og kortvarig karakter.

Kunnskapsgrunnlaget for naturmiljøet og verneverdiene er godt kjent (nml § 8), og NGU sin søknad om motorferdsel på Fjellveien kan behandles uten ytterligere krav om bedre kunnskapsgrunnlag. Førre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse (nml § 9)

Motorferdselen er knyttet til transport av tyngre måleinstrumenter og feltmannskapet forsøker så langt som mulig å gjøre feltarbeidet lettest mulig. Dette er det forståelse for. Feltarbeidet forventes å foregå innenfor vanlig arbeidsuke, og det settes vilkår om at motorferdselen må foregå i løpet av mandag til fredag. Friluftsbuiken av fjellet knytter seg særlig til helger utover sensommeren, og det er derfor ønskelig at motorferdselen holdes nede på et minimum slik at motorkjøretøyer ikke skal påvirke naturopplevelsene negativt. Videre begynner villreinjakta 20. august og det er helle ikke ønskelig med motorferdsel innover i fjellområdene her.

Videre er det rimelig at det settes vilkår om oppretting dersom det oppstår kjøreskader på veistrekningen.

Bruk av bil framfor traktor slik det er beskrevet i forvaltingsplanen, anses å være forenelig med vegstandarden. Men kjøring er på tiltakshavers ansvar og som alt nevnt settes det også vilkår om utbedringer av eventuelle kjøreskader.

Vurdering etter §§ 10-12 ansees ivaretatt.

Samlet vurdering

Formålet motorferdselen er transport av tyngre utstyr for geofysiske målinger langs en profil fra Forollsjøen til Hessdalen innenfor nasjonalparken. Dette er en geologisk kartlegging som vil bidra til økt kunnskap om geologien i området. Selve feltarbeidet medfører ingen påvirkning på naturmiljøet og verneverdiene.

Forvaltningsplanen gir føringer om bruk av traktor på Fjellveien. Forvaltningsmyndigheten vurderer det slik at en tillatelse til bruk av bil i denne situasjonen ikke utløser noe krav om økt standard på veien, som er begrunnelsen for kravet om bruk av traktor. Kjøringen foregår uansett på eget ansvar mht. eventuelle skader på både bil og veg. Bruk av bil en tur/retur til p-plassen ved Skalltjønna vurderes ha en forholdsvis begrenset påvirkning på naturmiljøet og verneverdien. Det settes vilkår om kun kjøring på hverdager da det ikke er ønskelig med motorisert ferdsel innover i fjellområdene verken på helg eller i tidsperioden for villreinjakta. Det settes også vilkår om oppretting av eventuelle kjøreskader.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke å påvirke verneverdiene av større grad, og at tillatelsen ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre landskapsvern-områder med tilsvarende bestemmelser og forhold.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil medføre uheldig presedens for nasjonalparken eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Nasjonalparkstyret Forollogna

v/ Eli Grete Nisja

E-postadresse: eli.nisja@statsforvalteren.no

SØKNAD OM DISPENSASJON FRA 'LOV OM MOTORISERT FERDSEL' I VERNEOMRÅDER

Norges geologiske undersøkelse (NGU) skal i uke 33 2023 utføre geofysiske målinger (tyngdemålinger) langs et profil fra Forollsjøen til Hessdalen i Forollogna nasjonalpark, se vedlegg.

Formålet med disse målingene er primært generell geologisk kartlegging, men også et ledd i arbeidet med å få bedre kunnskap om geologien i området.

Hele måleområdet strekker seg fra Forollsjøen og østover til svenskegrensen ved Vauldalen.

Ved tyngdemålinger, eller gravimetri på fagspråket, måler man variasjoner i styrken på jordens tyngdekraft på forskjellige steder. Når tyngdekraften varierer fra et sted til et annet, skyldes det hovedsaklig at forskjellige bergarter har ulik spesifikk vekt. Ved tyngdemålinger kan man derfor oppdage bl.a. bergarter i jordskorpen som har spesielt stor masse.

På grunnlag av disse målingene skal det framstilles kart over tyngdefeltet og dyp og fall av bergartene modelleres.

Selve målingene gjøres ved at et instrument (gravimeter) settes på et stativ på bakken eller fjellet og en måling gjøres i løpet av få minutter. Målingene etterlater ingen spor.

Grunnen til at vi vil kjøre på Fjellveien (Forollsjøveien) så langt som mulig er transport av relativt tungt, men bærbart utstyr. Det vil bli kjørt en tur på veien. To eller tre passasjerer blir satt av ved parkeringsplass i 'enden' av veien hvorpå bilen returnerer.

Litt usikker på hvem som bli med på denne bilturen.

Passasjerer: Jomar Gellein, Anna Ksienzyk, Ida Gunleiksrud.
Sjåfør, trolig Anne Kathrine Svendby

Med beste hilsen

Marco Brønner
Lagleder,
Geofysikk

Jomar Gellein
saksbehandler

Vedlegg: Kart som viser måleområdet, tenkte tyngdestasjoner (orange prikker)

Mer informasjon:

Prosjektleder Anna Ksienzyk, 457 91 696, anna.ksienzyk@ngu.no
Senioringeniør Jomar Gellein, 971 29 402, jomar.gellein@ngu.no

